

پرونده ایران به شورای امنیت سازمان ملل، در بهمن‌ماه سال ۱۴۰۲ باردیگر خروج از NPT در مجلس مطرح شد.

به‌عبارتی در همه سال‌ها که مذاکرات هسته‌ای ایران مطرح بود در هر بزنگاهی عده‌ای در مجلس به دنبال طرح خروج از NPT و گام گذاشتن در مسیر کره شمالی بودند در حالی‌که در کنار این پیشنهاد، این واکنش به میان می‌آمد که با این اقدام کشور بیش از پیش از معادلات بین‌المللی کنار گذاشته می‌شود. این اقدام علاوه بر منزوی کردن کشور، خصم و دشمنی بین‌المللی علیه ایران را هم برمی‌انگیزد چراکه خروج از NPT آن هم در اوج اختلافات بر سر برنامه هسته‌ای ایران فرصتی را برای دشمنان ایران فراهم می‌کرد که ایران را تهدیدی برای تمام کشورهای دنیا معرفی کند. شاید به همین دلیل است که کارشناسان سیاسی و بین‌المللی خروج ایران را تصمیمی اشتباه ارزیابی می‌کردند و طبق تحلیل آنها؛ خروج از NPT موج عظیم و جدیدی از دشمنی‌های جدید را به همراه خواهد داشت و تمام مرادوات بین‌المللی کشور را به چند کشور انگشت‌شمار و حتی کمتر از دوران تحریم‌ها محدود می‌کند. همین حالا هم بسیاری از کارشناسان معتقدند که این خروج از NPT به نوعی خودزنی سیاسی در عرصه بین‌المللی است. کما اینکه حشمت‌الله فلاحت‌پیشه، نماینده ادوار و رئیس کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس دهم که در همه این سال‌های حضور در مجلس نیز با این تصمیم مخالف بود، معتقد است: «افرادی که با نگاه‌های آرمانی و تند خود، کشور را به سمت جنگ سوق می‌دادند، از روز نخست جنگ سکوت کردند و حال پس از آتش‌بس، اولین صاحب‌ها را همان‌ها انجام می‌دهند و اتفاقاً حرف‌هایی را مطرح می‌کنند که نه‌تنها سودی برای منافع ملی ندارد، بلکه حتی برای کشور دشمن هم ایجاد می‌کند.» او با اشاره به زمزمه‌ها مبنی بر احتمال خروج ایران از NPT به‌جماران گفته است: «تاکتوین این صحبت‌ها نه‌تنها به منافع ملی ایران کمک نکرده، بلکه بهانه‌های لازم را برای دشمنان ایران فراهم آورده است. در دو دهه گذشته، ۲۰ درصد از کل ماموریت‌های نظارتی آژانس، در مورد ایران بوده است و برای چنین کشوری، طرح شعارهایی همچون خروج از NPT و تولید بمب اتم، فقط به ضرر منافع ملی تمام شد. ما دیدیم که به‌رغم تمام شعارهای افراطیون، ایران نه از NPT خارج شد و نه بمب اتم ساخت، اما باعث شد دشمنان از این صحبت‌ها علیه ما استفاده کنند. مظلوم‌ترین برنامه توسعه‌ای ایران، برنامه هسته‌ای بود. این برنامه‌ای کاملاً صلح‌آمیز است که به خاطر ظلم دشمنان، سیاسی‌کاری آژانس و شعارهای بدون عمل داخلی، بسیار ضربه خورد. اکنون نیز طرح مجدد این شعارها، آسیب‌رسانی به منافع ملی است، کما اینکه دیدیم کسانی که این شعار را مطرح می‌کردند، بدون اینکه هیچ مسئولیتی بپذیرند، برنامه هسته‌ای ایران را گرفتار ویرانگرترین حملات تاریخ هسته‌ای دنیا کردند.»

▼ صف‌آرایی جهانی مقابل ایران؟

هنوز ایران به صورت رسمی اعلام نکرده که برنامه‌ها برای معاهده NPT چیست؟ و در دوراهی تصمیم‌گیری است و صرفاً مصوبات مجلس‌اش درباره نحوه همکاری با آژانس است که صف‌آرایی بین‌المللی مقابل آن آغاز شده است. امانوئل مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه که طی این روزها کمتر حمایتی از دفاع ایران در برابر حمله اسرائیل داشته است، پس از نشست اتحادیه اروپا در بروکسل (در تاریخ ۶ تیر ۱۴۰۴) این خروج ایران را بدترین سناریو توصیف کرد و پیامد آن را انحراف و تضعیف جمعی دانست. رئیس‌جمهور فرانسه از «ارتقای هسته‌ای ایران» اظهار نگرانی کرد که به میان کشیدن اینگونه نگرانی‌ها می‌تواند واکنش منفی اکثر کشورهای جهان علیه ایران (به جز انگشت‌شمار کشورهای طرفدار جمهوری اسلامی) را در پی داشته باشد. کارشناسان همچنان به عواقب و تبعات خروج از NPT هشدار می‌دهند و این بحث پیش آمده که مصوبه جدید مجلس آیا به دنبال هموارسازی مسیر برای خروج از این پیمان است یا ارکان نظام (با تصویب مجلس) فعلاً عدم همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برای مدتی محدود را در دستور کار دارند. درباره این مصوبه مجلس و گزینه‌های دیگر با نمایندگان مجلس گفت‌وگو کردیم که در زیر می‌خوانید:

در تبصره این ماده واحده نیز آمده: اطمینان از تحقق شروط مذکور پس از گزارش سازمان انرژی اتمی با تصویب شورای عالی امنیت ملی احراز خواهد شد. دولت مکلف است هر ۳ ماه یکبار گزارش تحقق شروط مذکور را به مجلس شورای اسلامی و شورای عالی امنیت ملی ارائه کند. محمدصالح جوکار، رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها پیشنهاد الحاق یک تبصره دیگر به این ماده واحده را مطرح و تاکید کرد: «در حال حاضر هیچ ضمانت اجرایی برای اجرای این قانون وجود ندارد لذا طی پیشنهادی خواستار الحاق تبصره‌ای به این ماده واحده با موضوع تعیین مجازات برای مستنکفان و متخلفان از اجرای این قانون هستیم.» در تبصره الحاقی آمده است: «هرگونه فعل و یا ترک فعل توسط هر شخص یا اشخاص که سبب عدم اجرا یا اجرای ناقص تکلیف مقرر در این قانون شود، در صورتی که مشمول مجازات شدیدی‌تری نباشد، جرم محسوب شده و مرتکبان و مستنکفان به مجازات تعزیری درجه ۶ موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی مصوب یک اردیبهشت‌ماه ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، محکوم می‌شوند.» این تبصره با ۱۹۰ رأی موافق، ۲۳ رأی مخالف و ۵ رأی ممتنع از مجموع ۲۲۱ نماینده حاضر در جلسه با این الحاق موافقت کردند.